

Riktlinjer för hantering av finanser och medelsförvaltning

Område 1. Styrning och ledning	Program Program för ekonomi- och verksamhetsstyrning	Plan Riktlinje Riktlinje för hantering av finanser och medelsförvaltning	Tjänsteföreskrift
Fastställd KF 2012-05-21 § 61	Giltighetstid tillsvidare	Reviderad/Granskad	Diarienummer KS 158/2012

Syfte

Syftet med denna riktlinje är att:

- klargöra mål för medelplacering, upplåning och hantering av betalningsströmmar
- ange finansiella instrument som får användas
- ange restriktioner för de risker som kommunen får utsätta sin ekonomi för genom de positioner som väljs i placering och upplåning
- ange krav på upphandling och rapportering
- ange krav på organisation, ansvarsfördelning och intern kontroll

Riktlinjens omfattning

Riktlinjen gäller för kommunen samt de kommunala bolagen. Alla som hanterar kommunens eller bolagens medel, upplåning, inbetalningar eller utbetalningar skall följa denna riktlinje

Likviditet

Definition av likviditet

Med likviditet avses här medel, lånelöften, checkräkningskrediter etc. som omedelbart kan användas för betalningar.

Mål för likviditet

Kommunen ska ha tillräckliga resurser i form av likvida medel och lånelöften för att klara de löpande betalningarna på avtalade betalningsdagar.

Riktlinjer för likviditet

Likviditet får bara placeras på bank och postgirokonto där medlen kan tas ut direkt utan avgifter, valutakursförluster, ränteförluster eller annan förlust av kapitalvärdet. Medel som influtit i främmande valuta får dock placeras i samma valuta i den utsträckning som krävs för att möta utbetalningar.

Målet kan bara uppnås om likviditetsprognoser upprättas löpande och åtgärder vidtas i god tid innan likviditetsbrist uppstår. Det åvilar kommunstyrelsen att tillse att en tillfredsställande planering finns.

Medelsplaceringar

Definition av medelsplaceringar

Med medelsplacering avses här en placering som inte kommer att behöva användas för betalningar inom ett års tid.

Definition av risk

Risk används här i betydelsen variation i en placerad tillgångs värde. Ju mer en tillgång varierar i värde ju större risk finns i placeringen.

Mål för medelsplaceringar

Mål för medelsplaceringar är att ge god avkastning och undvika risker som äventyrar framtida betalningsförmåga. Om den förväntade avkastningen är lika för flera placeringsalternativ ska alternativet med den minsta risken väljas.

Riktlinjer för medelsplaceringar

Medelsplaceringar får göras i:

- svenska och utländska räntebärande värdepapper.
- svenska och utländska aktier och aktierelaterade instrument.
- derivatinstrument och värdepappersfonder avseende tillgångsslagen ovan.

Placeringar som äventyrar kommunens betalningsförmåga de närmaste fem åren får inte göras. Bedömningen görs på följande sätt; om det lägsta värdet som tillgången haft de senaste fem åren är lägre än vad kommunen behöver för att klara sina betalningar de kommande fem åren får placeringen inte göras. I praktiken innebär detta att riskfyllda placeringar endast får göras då kommunens ekonomi är god och likviditeten är större än kommunens behov för betalningar. Finansiella tillgångar (aktier, obligationer etc.) hänförliga till en enskild emittent eller emittenter inom samma koncern får utgöra maximalt 10 procent av total medelsplacering. Svenska räntebärande papper utgivna av svenska staten får dock utan hinder av detta utgöra obegränsad andel av medelsplaceringen.

Det totala innehavet av aktier eller aktierelaterade instrument får uppgå till max 60 % av totalt värde. Det totala innehavet av räntebärande värdepapper får uppgå till max 80 %.

Den totala exponeringen i främmande valuta får uppgå till maximalt 50 procent av total medelsplacering. För exponering i enskilda valutor gäller att maximalt 40 procent får utgöras av euro eller dollar och max 10 procent i annan valuta. Utan hinder av dessa restriktioner får utländska lån i sin helhet täckas genom medelsplacering i samma valuta.

Placeringar i aktier och aktierelaterade instrument ska göras i börsnoterade företag som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Försäljning av aktier som inte ägs får ej göras (så kallade blankningsaffärer).

Handel med derivatinstrument får bara göras om handeln är föremål för clearingverksamhet hos en clearingorganisation som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Säljoptioner får ej utfärdas. Köpoptioner får bara utfärdas till det antal som har täckning i aktieinnehav eller innehavda köpoptioner på lägre nivå. Anskaffningsvärdet av innehavda köp och säljoptioner får uppgå till maximalt 5 procent av total medelsplacering .

Derivat (options-, termins- och swapavtal) avseende utländsk valuta får endast användas i den mån utländska tillgångar innehas och då för att helt eller delvis valutasäkra den valutaexponering som de utländska tillgångarna innebär.

Det ankommer på kommunstyrelsen (eller bolagsstyrelsen) att besluta om medelsplaceringar.

Upplåning

Mål för upplåning

Mål för kommunens upplåning är att trygga tillgången till likvida medel, ge en låg finansieringskostnad samt att ge acceptabla risker.

Riktlinjer för upplåning

Kommunfullmäktige fastställer årligen en ram för nyupplåning. Det ankommer på kommunstyrelsen (eller bolagsstyrelsen) att besluta om upptagande av lån.

Utlåning

Utlåning får bara ske till kommunägda företag efter beslut i kommunfullmäktige. Utlåning till privatpersoner, företag eller organisationer skall ej förekomma.

Leasing

Det ankommer på kommunstyrelsen (eller bolagsstyrelsen) att besluta om leasing.

Betalningsströmmar

Inbetalningar ska tas in till kommunen så snart det kan ske. Utbetalningar från kommunen ska ske så sent som möjligt. Det innebär också att anskaffningen sker så sent som möjligt. Lager skall undvikas. Utbetalningar ska i mesta möjliga mån ske till bank- eller postgiro. Utbetalningskort och kontanter skall undvikas. Inbetalningar ska i mesta möjliga mån styra till optiskt läsbara kort, autogiro eller internet. Kontantbetalningar, utbetalningskort och andra kort än optiskt läsbara ska i mesta möjliga mån undvikas.

Av ovanstående stycke framgår att handkassor ska minimeras till antal och volym.

Rekvision av statsbidrag och EU-bidrag ska göras så snart det kan ske. Återsökning av ingående moms ska ske så snabbt som möjligt. Hyror ska i mesta möjliga mån faktureras i förskott. Fakturering av andra avgifter ska ske så snart som möjligt. Externa arbeten över 30 tkr. ska faktureras a-conto månadsvis.

Ansvar och organisation

Kommunstyrelsen (respektive bolagsstyrelsen) har delegation att fatta alla beslut som följer av detta policydokument.

Kommunstyrelsen kan delegera till enskilda ledamöter eller tjänstemän.

Bokföring av finansiella affärstransaktioner ska alltid göras av annan än den som gjort affären. I normalfallet ska affären bokföras av budget- och redovisningsenheten.

Banker och andra affärsmotparter som kommunen gör finansiella affärer med ska informeras om vilka som är behöriga att göra affärer i kommunens namn, vilka befogenheter dessa personer har samt att avräkningsnotor och avier ska adresseras direkt till kommunens budget- och redovisningsenhet.

Rapportering

Rapportering av likviditet och lånestock görs i samband med delårsbokslut av ekonomichefen.